

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Določitev zavarovalne osnove, povečane za 20 %

Podrobnejši opis

1. izdaja, MAREC 2015

KAZALO

1.0 SPLOŠNO	3
2.0 Osnova za plačilo prispevkov	3
2.1 Najnižja osnova za prispevke	3
2.1.1 Najnižja osnova za prispevke za samozaposlene osebe	3
2.1.2 Najnižja osnova za kmete	4
2.1.3 Najnižja osnova za prispevke za družbenike.....	4
2.2 Najvišja osnova za prispevke.....	4
2.3 Povečanje zavarovalne osnove	4
2.4 Znižanje zavarovalne osnove	4
2.5 Naslednja zavarovalna osnova preseže nižano zavarovalno osnovo za več kot 20 %	5
2.6 Plačilo prispevkov od zavarovalne osnove z 20 % povečanjem	5
2.7 Primeri določitve ZO z 20 % povečanjem.....	5
2.7.1 Primer 1	5
2.7.2 Primer 2	6
2.7.3 Primer 3	6

1.0 SPLOŠNO

Fizične osebe so v obvezno socialno zavarovanje v Republiki Sloveniji vključene iz naslova svojega statusa ali delovne aktivnosti, na način in pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja obveznega socialnega zavarovanja, in sicer:

- [Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#),
- [Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ](#),
- [Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1](#),
- [Zakon o urejanju trga dela - ZUTD](#).

Navedeni zakoni določajo tudi:

- osnove za plačilo prispevkov za socialno varnost (v nadaljevanju: prispevki),
- vrste prispevkov, ki se plačujejo za posamezne zavarovance,
- zavezance za plačilo prispevkov.

Stopnje prispevkov določa [Zakon o prispevkih za socialno varnost - ZPSV](#), za določene zavarovance pa so stopnje prispevkov določene v [Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) in [Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ](#).

Prispevke pobira Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS). Način obračuna in plačila prispevkov ter roke za obračun in plačilo prispevkov določa [Zakon o davčnem postopku - ZDavP-2](#).

2.0 Osnova za plačilo prispevkov

Samozaposlene osebe, družbeniki in kmetje - zavarovanci iz 15., 16. in 17. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) (v nadaljevanju: zavarovanci) prispevke plačujejo od zavarovalne osnove, določene v četrtem odstavku 145. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#), razen če so bili v obdobju šestih mesecev pred vstopom v zavarovanje zavarovani na enaki zavarovalni podlagi. V tem primeru ti zavarovanci plačujejo prispevke od zavarovalne osnove, od katere so plačevali prispevke pred izstopom iz zavarovanja.

V skladu z določbo 145. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) je zavarovalna osnova dobiček zavarovanca, ugotovljen v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunan na mesec.

Podrobnejši način določanja zavarovalne osnove je določen s [Pravilnikom o določanju zavarovalne osnove](#).

2.1 Najnižja osnova za prispevke

2.1.1 Najnižja osnova za prispevke za samozaposlene osebe

- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: znesek 54 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljevanju: PP),
- v letu 2016: 56 % PP,
- v letu 2017: 58 % PP,
- v letu 2018: 60 % PP.

V skladu s tretjim odstavkom 410. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) je določeno prehodno obdobje za določitev zneska znižanja dobička, in sicer se:

- v letu 2014 dobiček samozaposlene osebe zniža za 30%,

- v letu 2015 se zniža za 28%,
- od leta 2016 dalje pa za 25%.

Če dobiček samozaposlene osebe ne preseže 60 % PP, osnova za prispevke za zdravstveno zavarovanje ne more biti nižja kot 60 % PP.

2.1.2 Najnižja osnova za kmete

- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: znesek 54 % PP,
- v letu 2016: 56 % PP,
- v letu 2017: 58 % PP,
- v letu 2018: 60 % PP.

2.1.3 Najnižja osnova za prispevke za družbenike

- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: znesek 65 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljevanju: PP),
- v letu 2016: 70 % PP,
- v letu 2017: 80 % PP,
- v letu 2018: 85 % PP,
- v letu 2018: 90 % PP.

2.2 Najvišja osnova za prispevke

Najvišja osnova za prispevke zavarovancev znaša:

- 3,5-kratnik PP (350% PP/mesec).

2.3 Povečanje zavarovalne osnove

Zavarovanci lahko uveljavlja povečanje zavarovalne osnove v obračunu prispevkov za socialno varnost (samozaposlene osebe in družbeniki) oziroma z obvestilom davčnemu organu (kmetje).

2.4 Znižanje zavarovalne osnove

Če zavarovanec oceni, da zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu, lahko za naprej plačuje prispevke od zavarovalne osnove, zmanjšane za največ 20 %, vendar najmanj od minimalnega zneska zavarovalne osnove, ki velja v posameznem obdobju.

Zavarovanci lahko uveljavlja znižanje zavarovalne osnove v obračunu prispevkov za socialno varnost (samozaposlene osebe in družbeniki) oziroma z obvestilom davčnemu organu (kmetje).

Po določbi 11. člena [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#) lahko znižanje zavarovalne osnove zavarovanec uveljavlja enkrat za posamezno obdobje določanja zavarovalne osnove.

Znižana zavarovalna osnova velja do določitve nove zavarovalne osnove v skladu z 10. členom [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#), odločitve zavarovanca za zvišanje zavarovalne osnove v skladu z 8. členom [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#) ali do začetka plačevanja prispevkov od zavarovalne osnove, določene v skladu z drugim odstavkom 12. člena [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#) zaradi nepravilne zavarovalne osnove, od katere se plačujejo prispevki.

2.5 Naslednja zavarovalna osnova preseže nižano zavarovalno osnovo za več kot 20 %

Pri določitvi nove zavarovalne osnove na podlagi dobička za obdobje, v katerem je zavezanec plačeval prispevke od nižane zavarovalne osnove, se v skladu z desetim odstavkom 145. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) preverja upravičenost uveljavljenega nižanja oziroma se preverja, če zavarovalna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskega dobička za to leto, presega nižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki, za več kot 20 %.

Pri tem se nižana zavarovalna osnova primerja z zavarovalno osnovo, ki se v skladu z drugim odstavkom 145. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) določi na podlagi dejanskega dobička za to leto (dobiček, v katerem niso upoštevani obračunani obvezni prispevki za socialno varnost ter nižanje in povečanje davčne osnove in za samozaposlene nižan za 25 % oziroma v letu 2015 za 28 %).

Če zavarovalna osnova, določena na podlagi dejanskega dobička za leto, v katerem je bilo uveljavljeno nižanje zavarovalne osnove (naslednja na novo določena zavarovalna osnova), preseže nižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki, za več kot 20 %, se v prihodnjem obdobju, v katerem se plačujejo prispevki po na novo določeni zavarovalni osnovi, prispevki plačujejo od zavarovalne osnove, določene na podlagi dejansko ugotovljenega dobička, povečane za 20 %, vendar največ od 3,5-kratnika povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Pri določanju zavarovalne osnove, povečane za 20 %, se upošteva obdobje od določitve zavarovalne osnove v predhodnem obdobju do določitve nove zavarovalne osnove v tekočem letu, ne glede na to, za kdaj v tem obdobju je zavezanec uveljavljal do 20 % nižanje zavarovalne osnove. Navedeno pomeni, da se upošteva število mesecev, za katere je bila določena zavarovalna osnova, npr: obdobje od določitve zavarovalne osnove za leto 2014 do določitve zavarovalne osnove za leto 2015.

2.6 Plačilo prispevkov od zavarovalne osnove z 20 % povečanjem

Prispevki od zavarovalne osnove, določene na podlagi dejansko ugotovljenega dobička, povečane za 20 %, se plačujejo v celotnem obračunskem obdobju. Tako določene zavarovalne osnove ni mogoče ponovno nižati.

2.7 Primeri določitve ZO z 20 % povečanjem

2.7.1 Primer 1

V primeru, ko samozaposlena oseba doseže dobiček v višini, ki ne presega najvišje zavarovalne osnove, od katere se plačujejo prispevki, se določitev zavarovalne osnove z 20 % povečanjem določi na naslednji način:

- DohDej 2013 oddan 30. 3. 2014, nova zavarovalna osnova velja od 1. 4. 2014 (za april),
- DohDej 2014 oddan 15. 2. 2015, nova zavarovalna osnova velja od 1. 3. 2015 (za marec).

Vsota zavarovalnih osnov v obdobju določanja zavarovalne osnove od aprila 2014 do februarja 2015 (11 mesecev) znaša 20.000 EUR.

Dobiček po DohDej 2014 znaša 30.000 EUR, mesečna zavarovalna osnova za 2015 (ZO-15) znaša 2500 EUR (30.000/12).

Pri ugotavljanju zavarovalne osnove z 20 % povečanjem se upošteva ZO-15, preračunana na isto število mesecev, kot je zavezanec plačeval prispevke v obdobju določanja zavarovalne osnove, torej na 11 mesecev: $ZO-15 * 11 = 2500 * 11 = 27.500$.

Pri ugotavljanju morebitnega 20 % presežka se primerja: 20.000 in 27.500.

2.7.2 Primer 2

V primeru, ko samozaposlena oseba doseže dobiček v višini, ki presega najvišjo zavarovalno osnovo, od katere se plačujejo prispevki, se določitev zavarovalne osnove z 20 % povečanjem določi na naslednji način:

- DohDej 2013 oddan 30. 3. 2014, nova zavarovalna osnova velja od 1. 4. 2014 (za april),
  - DohDej 2014 oddan 15. 2. 2015, nova zavarovalna osnova velja od 1. 3. 2015 (za marec).
- a) Dobiček po DohDej 2013 znaša 141.761 EUR, višina mesečne zavarovalne osnove na tej podlagi bi bila 8.269 EUR $((141.761 - 30 \%) / 12)$.

Ker je najvišja zavarovalna osnova v letu 2014 določena v višini 3,5-kratnika PP, to je 5.331,13 EUR, se prispevki v letu 2014 plačujejo od osnove 5.331,13 EUR.

- b) Če zavezanec pričakuje za leto 2014 nižji dobiček, se lahko sam odloči in za naprej plačuje prispevke od določene zavarovalne osnove, zmanjšane za največ 20%: $5.331,13 / 20 \% = 4.264,90$ EUR.

Vsota zavarovalnih osnov v obdobju določanja zavarovalne osnove od aprila 2014 do februarja 2015 (11 mesecev) znaša 46.913,90 EUR $(4.264,90 * 11)$.

Dobiček po DohDej 2014 znaša 120.000 EUR, mesečna zavarovalna osnova za 2015 (ZO-15) znaša 10.000 EUR $(120.000 / 12)$.

Pri ugotavljanju zavarovalne osnove z 20 % povečanjem se upošteva ZO-15, preračunana na isto število mesecev, kot je zavezanec plačeval prispevke v obdobju določanja zavarovalne osnove, torej na 11 mesecev: $ZO-15 * 11 = 10.000 * 11 = 110.000$.

Pri ugotavljanju morebitnega presežka 20 % se primerja: 46.913,90 in 110.000.

2.7.3 Primer 3

Samozaposlena oseba se v novembru 2015 namerava upokojiti/odjaviti dejavnost.

Tudi v teh primerih zavezanec sme uveljaviti znižanja zavarovalne osnove za največ 20 %, saj ni zakonske podlage, ki bi v teh primerih prepovedala znižanje zavarovalne osnove, četudi bi bilo znano, da se zavarovanec namerava upokojiti oziroma prenehati opravljati dejavnost.

Glede na to, da je 20 % povečanje zavarovalne osnove vezano s prihodnjim obdobjem, ni mogoče povečati zavarovalne osnove za 20 %, če se ugotovi, da v letu upokojitve/prenehanja opravljanja dejavnosti in uveljavljanja znižanja zavarovalne osnove v predhodnem letu, zavarovalna osnova tekočega leta preseže znižano zavarovalno osnovo predhodnega leta za več kot 20 %.